Rysław Sprawiedliwy

RYSŁAW SPRAWIEDLIWY

spisał
Sinjin

icźni wielcy bohaterowie miewali niepozorne początki, a Rysław Larich nie jest tutaj wyjątkiem. Kronikarze mówią nam, że wiosenna noc 448 roku pierwszej ery, gdy przychodził na świat, była niezwykle chłodna, a jego matka, królowa Lynada, zmarła wkrótce po tym, jak spojrzała po raz pierwszy na swego syna. Nawet jeśli jego ojciec, król Mhorus ze Skingradu, który miał już wówczas trzech synów i cztery córki, kochał go bardziej niż pozostałe dzieci, kroniki nic o tym nie wspominają.

Jego życie było tak zwyczajne, że nie wiemy dokładnie nic o pierwszych dwudziestu latach jego życia. Jego wykształcenie, jak możemy przypuszczać, było podobne do wykształcenia każdego „zbędnego księcia" na coloviańskim Zachodzie, a zatem prowadzone przez Ayleidów, którzy przyuczali go do walki i polowania. Etykieta, kształcenie religijne i nawet najprostsze aspekty zarządzania państwem rzadko należały do programu zajęć młodych książąt na Wyżynach, inaczej, niż w bardziej cywilizowanej dolinie Nibenay.

Istnieje skromna wzmianka o nim i jego rodzinie, która stwierdza, że zjawili się na koronacji Cesarza Gorieusa, 23 dnia Wschodzącego Słońca 1E 461. Ceremonia, oczywiście, miała miejsce za czasów alessjańskich doktryn Marukha, więc pozbawiona była wszelkich rozrywek, ale trzynastoletni Rysław mógł z pewnością dobrze się przyjrzeć kilku legendarnym postaciom. Darloc Brae, Potwór z Anequiny, reprezentował swoje królestwo, oddając Cesarstwu należny hołd. Zjawili się wódz Skyrim, Kjoric Biały, i jego syn, Hoag. I pomimo panującej w Cesarstwie nietolerancji wobec elfów, na koronację przybyli też najwyraźniej chimer Indoril Nerevar i Dwemer Dumac Król Krasnoludów, by dyplomatycznie i pokojowo reprezentować Resdayn.

Wspomina się też o młodym elfie w służbie cesarskiego dworu Wysokiej Skały, który

miał mieć później wiele wspólnego z Rysławem. Był to Ryain Direnni.

Kwestią fantazji historyka jest pytanie, czy dwaj młodzieńcy w mniej więcej tym samym wieku spotkali się i czy rozmawiali ze sobą. O Ryainie mówi się potem jako o potężnym możnowładcy, który w końcu wykupił wyspę Balfiera w zatoce Iliac i podbił całą Wysoką Skałę oraz spore części Skyrim i Hammerfell, ale Rysław nie pojawia się w zapiskach historycznych przez następne siedemnaście lat. Możemy tylko proponować pewne hipotezy na podstawie faktów, które znamy i które nastąpiły potem.

Dzieci królów, oczywiście, biorą śluby z dziećmi innych królów, by zacieśnić sojusze. Królestwa Skingrad i Kvatch biły się o sporne terytoria przez niemal cały piąty wiek, nim wreszcie zawarły przymierze w roku 472. Szczegóły owej ugody nie są znane, ale ponieważ wiadomo nam, że sześć lat później książę Rysław znajdował się na dworze Kvatchu jako mąż Belene, córki króla Justiniusa, możemy dość spokojnie zgadywać, że ich ślub miał przypieczętować podpisanie traktatu.

W ten sposób docieramy do roku 478, gdy to wielka zaraza rozpanoszyła się w całym Cyrodiil, a szczególnie duże żniwo zdawała się zbierać na niepodległym coloviańskim Zachodzie. Jej ofiarami padli król Mhorus i cała reszta rodu królewskiego Skingradu. Jeden ze starszych braci Rysława, Doraldo, przeżył, będąc kapłanem Marukha w Mieście Cesarskim. Powrócił zatem do ojczyzny, by przejąć tron.

O Doraldzie mamy już pewne informacje. Był drugim synem króla, nieco prostodusznym i najwyraźniej bardzo bogobojnym. Wszyscy kronikarze wychwalają jego uczciwość i uprzejmość, oraz przytaczają opowieść o wizji, którą ujrzał za młodu i która kazała mu - z błogosławieństwem ojca - udać się do stolicy Cesarstwa i wstąpić do nowicjatu. Kapłani Marukha, oczywiście, nie widzieli żadnej różnicy między sprawami duchowymi i politycznymi. Była to religia Cesarstwa Alessjańskiego i nauczała, że sprzeciw wobec Cesarza to jak sprzeciw wobec Bogów. W tym świetle nie jest zaskoczeniem pierwszy edykt Doralda, który wydał natychmiast po wstąpieniu na tron niepodległego Skingradu.

Jego pierwszy edykt, pierwszego dnia jego rządów, oddawał władzę nad królestwem w ręce Cesarza.

Posiadłości Coloviańskie zareagowały szokiem i oburzeniem, które nigdzie nie były gorętsze, niż na dworze Kvatchu. Rysław Larich, jak mówią kroniki, natychmiast pojechał do królestwa swego brata wraz z żoną i dwoma tuzinami konnych jego teścia.

Niezależnie od tego, jak kronikarze upiększają tę drużynę, nie była to w żadnym wypadku imponująca armia, ale nie mieli najmniejszego problemu z pokonaniem wszystkich strażników, których Dorald postawił im na drodze. Tak naprawdę nie miały miejsca żadne walki, bo żołnierze Skingradu byli wściekli na swego króla, który pozbawił swe królestwo autonomii.

Bracia stanęli naprzeciw siebie na dziedzińcu zamku, w którym dorastali.

Sprawę załatwiono po coloviańsku: nie było procesu, oskarżeń o zdradę, sędziego czy świadków. Tylko kat.

- Nie jesteś mym bratem - rzekł Rysław Larich i jednym cięciem odrąbał Doraldowi głowę. Ukoronowano go na króla Skingradu, nim zdążył odłożyć gdzieś zakrwawiony topór.

Jeśli król Rysław nie miał wcześniejszego doświadczenia wojennego, rychło miało się to zmienić. Na dwór cesarski prędko dotarła wieść, że Skingrad, wpierw podarowany Imperium, teraz wycofuje propozycję. Gorieus był już wprawnym wojownikiem, nim zasiadł na tronie, a siedemnaście lat jego rządów ciężko uznać za spokojne. Osiem miesięcy przed zabójstwem Doralda i wstąpieniem na tron Rysława, Gorieus stanął, wraz ze swą armią, naprzeciw wojsk kolejnego spośród obecnych na jego koronacji gości, Kjorica Białego, na lodowatych polach Północy. Najwyższy Król Skyrim stracił życie w bitwie pod Sungardem. Podczas gdy moot zajęty był wyborem nowego władcy, Cyrodiil nie traciło czasu, odbijając utracone ziemie na południu Skyrim.

Krótko rzekłszy, cesarz Gorieus umiał sobie radzić z buntowniczymi wasalami.

Alessjańska armia runęła na zachód „jak powódź śmierci", by zapożyczyć porównanie od jednego z kronikarzy. Wojsko było o wiele liczniejsze, niż armia niezbędna do podbicia Skingradu przy najbardziej pesymistycznych prognozach. Gorieus z pewnością nie sądził, że dojdzie do prawdziwej bitwy. Rysław, jak wspomnieliśmy, nie miał niemal wcale doświadczenia bojowego i był królem od ledwie kilku dni. Jego królestwo i cały coloviański Zachód spustoszyła zaraza. Alessjanie spodziewali się bezwarunkowej kapitulacji po pokazie swej siły.

Zamiast tego Rysław począł szykować plan bitwy. Dokonał przeglądu wojsk i opracował strategię.

Kronikarze, którzy do tej pory ignorowali życie Rysława, poświęcają tutaj niezliczone linijki na opisywanie z fetyszystyczną rozkoszą każdego, najdrobniejszego nawet aspektu postaci króla. Choć jest to literacka nuda i bezguście, otrzymujemy wreszcie nieco szczegółów. Nie jest zaskakujące, że król odziany był w najwspanialszy pancerz swej ery, gdyż Posiadłości Coloviańskie miały najlepszych rzemieślników wytwarzających skórzane zbroje - żadne inne nie były wówczas dostępne - w całym Tamriel. Królewska zbroja, gotowana i woskowana dla uzyskania twardości, nabijana calowymi kolcami, miała odcień kasztanowej czerwieni; władca nosił ją na swej czarnej tunice, ale pod czarnym płaszczem. Posąg Rysława Sprawiedliwego, który stoi dziś w Skingradzie, jest uromantycznioną wersją króla, ale przejawia zgodność z historycznymi szczegółami- oprócz zbroi. Żaden coloviański bard nie wyszedłby na targowisko odziany tak lekko, jak postać na posągu. Ale statua przedstawia też najważniejsze, jak zaraz zobaczymy, atrybuty Rysława: tresowanego jastrzębia i chyżego konia.

Zimowe deszcze rozmoczyły drogi na południu i spłukały sporą część Zachodniego Wrzosowiska do Puszczy Valen. Cesarz pojechał więc północną trasą, a król Rysław, wraz z małym patrolem straży, wyjechał mu naprzeciw na niskiej przełęczy na dzisiejszym Złotym Trakcie. Cesarska armia była, ponoć tak wielka, że Potwór z Anequiny słyszał jej marsz setki mil dalej i, jak piszą kronikarze, mimowolnie drżał ze strachu.

Rysław, jak się dziś powiada, nie drżał. Rzekł do Cesarza niezwykle uprzejmie, że jego armia jest zbyt wielka, by zmieścić się w maleńkim królestwie Skingradu.

- Następnym razem - powiedział Rysław - proszę nas uprzednio zawiadomić. Listownie.

Cesarz, jak wielu alessjańskich władców, nie był obdarzony wielkim poczuciem humoru i uznał, że Rysław poczuł na sobie dotyk Sheogoratha. Rozkazał swym gwardzistom aresztować nieszczęsnego wariata, ale w tejże chwili król Skingradu uniósł ramię i wysłał swego jastrzębia w powietrze. Był to sygnał, na który czekała jego armia. Alessjanie stali na przełęczy, w zasięgu ich strzał.

Król Rysław i jego gwardziści popędzili na zachód, jakby „ucałowała ich dzika Rynaret", jak to ujął jeden z kronikarzy. Nie śmieli patrzeć za siebie, ale plan powiódł się bez zarzutu. Wschodni skraj przełęczy został odcięty toczonymi z góry kamieniami i

Alessjanie mogli ruszyć tylko na zachód. Skingradzcy łucznicy zasypywali cesarską armię deszczem strzał ze swych bezpiecznych pozycji na płaskowyżach, wysoko w górze. Wściekły Cesarz popędził za Rysławem od Wrzosowisk aż po Knieję, pozostawiając Skingrad za plecami, a jego armia kurczyła się nieustannie.

W starożytnej Kniei cesarska armia napotkała wojska teścia Rysława, króla Kvatchu. Alessjanie wciąż mieli przewagę liczebną, ale byli wyczerpani, a ich morale zostało całkowicie złamane gonitwą wśród deszczu strzał. Po godzinnej bitwie wycofali się na obszar dzisiejszego Cesarskiego Rezerwatu, a stamtąd dalej na północ i wschód, by wreszcie wymknąć się do Nibenay lizać rany i leczyć zranioną dumę.

Był to początek końca alessjańskiej hegemonii. Królowie coloviańskiego Zachodu przyłączyli się do Skingradu i Kvatchu w stawianiu oporu cesarskim zakusom na ich terytoria. Klan Direnni pod wodzą Kyaina uznał za stosowne zakazać religii alessjańskiej na swoich ziemiach w Wysokiej Skale i począł napierać na terytorium Cesarstwa. Nowy wódz Skyrim, Hoag, zwany teraz Mordercą Elfów, choć podzielał ksenofobię Cesarza, też dołączył do ruchu oporu. Jego dziedzic, król Ysmir Wulfharth z Atmory, pomógł w kontynuowaniu boju przeciw Cesarstwu po śmierci Hoaga w bitwie i zapewnił sobie własne miejsce w historii.

Bohaterski król Skingradu, który niemal całkiem sam stanął naprzeciw armii Cesarza, i rozpoczął wydarzenia, które doprowadziły do jej upadku, w pełni zasłużył na przydomek Sprawiedliwego.

Rysław Sprawiedliwy

FormId	skyrim.esm:01B004
Owning plugin	skyrim.esm
Local FormId	01B004
Editor ID	SkillLightArmor5
Inventory image	(none)
Menu art	HighPolyBasicBook05a
Value (gold)	50
Type	Book or tome
Weight	1
Can be taken	Yes
Teaches	Skill: Lekki pancerz
Inventory description	(none)
Keywords	VendorItemBook, GiftWarriorSpecial, GiftThiefSpecial
Locations	7
Leveled lists	0
Scripts	0

© Bethesda Softworks LLC and the authors of the mods in the load order.
Exported and generated with SkyrimSourceExporter.